

POLITICĂ & GEOPOLITICĂ

BULETIN INFORMATIV
Nr 1, Iunie-Iulie 2014

National Endowment
for Democracy

Supporting freedom around the world

EDITORIAL

Dificultățile lansării negocierilor dintre Chișinău și Tiraspol în problema ZLSAC

**Cornel
CIUREA,**

politolog, expert
IDIS "Viitorul"

Semnarea Acordului de Asociere (AA) dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova ridică în mod presant problema aplicării acestuia, implicit introducerii Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (ZLSAC), în regiunea transnistreană (Transnistria). Principiile de aplicare sunt stipulate în art. 462 al Acordului de Asociere – *Aplicarea Teritorială* – în care se stabilește că aplicarea Acordului în zonele din Republica Moldova "asupra cărora Guvernul Republicii Moldova nu exercită un control efectiv începe odată ce Republica Moldova asigură implementarea și aplicarea completă a prezentului acord, respectiv a Titlului V (Comerțul și aspectele legate de comerț) al prezentului acord, pe întregul său teritoriu". În același timp, regiunea transnistreană va putea beneficia de Preferințele Comerciale Autonome până la 31 decembrie 2015, preferințe care pentru întreaga Republică Moldova vor fi retrase odată cu intrarea în vigoare a AA. Prin urmare, perioada de negociere dintre Chișinău și Tiraspol a aplicării ZLSAC în regiunea transnistreană constituie un an jumătate.

În acest context, ar fi de remarcat importanța prevederii privind „aplicarea completă” a AA. Acordul nu specifică ce înseamnă aplicarea completă, dar din conținutul textului putem deduce o implementare atât a Zonei de Liber Schimb, cât și a părții legate de sintagma Aprofundat și Cuprinzător (ZLS+AC). Asta înseamnă că pentru partea transnistreană nu este suficientă doar anularea taxelor vamale, modificarea sistemului fiscal (prin introducerea TVA care lipsește în regiune) și admiterea inspecțiilor moldovenești de verificare a originii și calității mărfurilor produse în regiunea transnistreană, mecanisme proprii unei simple zone de liber schimb. Astfel,

aceasta presupune suplimentar schimbarea întregului sistem juridic ce vizează normele sanitare și fitosanitare, proprietatea intelectuală, protecția concurenței etc. Această ultimă parte trezește cele mai mari rezerve din partea administrației de la Tiraspol care nu văd necesitatea racordării legislației lor la legislația moldovenească (în cazul dat europeană) pe care o consideră aparținând unui alt stat.

Ultimele negocieri dintre Chișinău, Tiraspol și Bruxelles indică asupra posibilității unei derogări de la principiile "aplicării complete" pentru Transnistria. În termenii unui reprezentant al Delegației Comisiei Europene de la Chișinău, "marja dialogului oscilează între soluția maximă care prevede abordarea "all or nothing" (totul sau nimic) pentru Tiraspol sau soluția minimă care va revendica în prima fază din partea Tiraspolului doar eliminarea taxelor vamale, introducerea TVA și admiterea controalelor din partea Chișinăului". Acceptarea unei implementări etapizate a ZLSAC în regiunea transnistreană va necesita însă demararea unui proces complex de negocieri într-un format trilateral.

În acest context, sunt relevante pozițiile de start ale Chișinăului, Bruxelles-ului și Tiraspolului în această chestiune. În principiu, Chișinăul ar putea să agreeze o implementare graduală a ZLSAC în Transnistria, deși acest lucru ar slăbi din presiunea politică pe care acesta o poate exercita asupra Tiraspolului, în vederea armonizării cadrului legal de pe cele două maluri ale Nistrului. Totodată, Chișinăul nu vede necesitatea de a se grăbi în demararea negocierilor, deoarece consideră că tocmai Tiraspolul se află acum într-o situație extrem de dificilă (criza din Ucraina,

dificultatea cooperării economice cu Rusia, predominarea fluxurilor comerciale transnistrene cu R. Moldova și UE – 70%) și el va trebui să facă primul pas.

Tiraspolul, la rândul său, conștientizează conotația politică a implementării ZLSAC în Transnistria și nu se grăbește să intre în negocieri. Liderii de la Tiraspol declară cu text deschis că își doresc separarea de jure de Republica Moldova și, drept consecință, și-ar dori negocieri separate și directe cu Uniunea Europeană, fără ”intermedierea” Chișinăului. Astfel, varianta ideală în strategiile existente la Tiraspol (probabil și la Moscova) este semnarea unui Acord Comercial separat cu UE prin eliminarea

din negocieri a Chișinăului. Totodată, date fiind realitățile și poziția intransigentă a Uniunii Europene și Republicii Moldova, Tiraspolul ar putea accepta negocierile într-un format trilateral, având și Chișinăul la masa tratativelor.

Bruxelles-ul consideră, deocamdată, că negocierile trebuie să aibă loc într-un format bilateral, implicând doar Chișinăul și Tiraspolul. Cu toate acestea, devine evident că fără implicarea oficialilor europeni, procesul de declanșare a tratativelor ar putea să treneze la nesfârșit. Din această cauză, cea mai indicată formulă de negociere ar putea fi în formatul ”2+1”, care să implice Chișinăul și Tiraspolul plus Bruxelles-ul. 🌐

EDITORIAL

Soluționarea problemei găgăuze sau încheierea unei etape a disensiunilor dintre Chișinău și Comrat

**Veaceslav
BERBECA,**

politolog, expert
IDIS "Viitorul"

La 18 iulie 2014, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat în prima lectură un proiect de lege prin care a modificat și completat mai multe acte legislative, relevante pentru funcționarea autonomiei găgăuze. Această inițiativă legislativă a fost elaborată în urma întrunirilor grupului de lucru pentru analiza problemelor ce țin de executarea prevederilor constituționale referitoare la statutul autonomiei găgăuze. Constituirea acestui grup de lucru, format din reprezentanți ai Adunării Populare a Găgăuziei (APG) și ai Parlamentului, a fost un răspuns al autorităților centrale față de organizarea "referendumurilor" din 2 februarie 2014. De asemenea, trebuie să menționăm că acest grup de lucru urma să răspundă la solicitările liderilor de la Comrat de a "adapta legislația națională la legea privind statutul special al UTA Găgăuzia pentru a asigura o bună funcționare a autonomiei".

Conform proiectului de lege, vor fi modificate cca 20 de acte normative, dintre care menționăm, în mod special, inițiativele care atribuie UTA Găgăuzia un nivel special de unitate administrativ-teritorială, numirea și eliberarea din funcție a comandantului subunității trupelor de carabinieri din Găgăuzia la propunerea bașcanului și controlul legalității și controlul oportunității activității APG, Guvernatorului și Comitetului Executiv al autonomiei găgăuze de către Guvern.

Este interesant de menționat că și în condițiile noilor completări și modificări, politicienii din regiunea autonomă afirmă că această inițiativă legislativă nu rezolvă

problemele ce țin de funcționarea UTA Găgăuzia. Cu alte cuvinte, părerile sunt foarte diferite în privința eficienței acestor inițiative pentru soluționarea disensiunilor dintre Chișinău și Comrat. Este de notat că părerile au fost foarte diferite în Parlamentul Republicii Moldova, inclusiv în cadrul Coaliției de guvernare. Dacă pentru deputații PDM din Parlament, Dumitru Diacov și Alexandr Stoianoglo, această inițiativă este un "precedent pozitiv și o platformă pentru discuții", atunci liberalii (PL), Mihai Ghimpu și Valeriu Munteanu și liberal-democrații (PLR), Iulian Arhire și Valeriu Saharneanu, au declarat că aceste inițiative creează condițiile federalizării statului. Totodată, reprezentanții PL și PLR afirmă că prin astfel de abordări "creăm un stat în stat". Propunerea legislativă a fost criticată și de deputații comuniști, dar din altă perspectivă. Potrivit lui Oleg Garizan și Eduard Mușuc, această inițiativă este o „propagandă a PDM pentru a-și lustrui imaginea pătată în autonomia găgăuză, și că "acest document este discutat în grabă fără avizul părților interesate din regiunea autonomă și că nu a ținut cont de cele patru inițiative ale APG".

La rândul lor, deputații APG au, de asemenea, atitudini diferite față de acest document. Pentru unii reprezentanți ai Adunării Populare din Găgăuzia, Ivan Burgudji și Serghei Cimpoeș, criticați pentru atitudini radicale și retorică de confruntare, această inițiativă are "un caracter distructiv și reduce din competențele organelor de conducere ale autonomiei găgăuze". Evident, trebuie să menționăm că există reprezentanți ai APG, de exemplu, Gheorghi Leiciu, care, chiar

dacă nu este mulțumit de rezultatele acestei inițiative, califică proiectul legislativului drept un proces important în vederea instituirii unor discuții pentru soluționarea disensiunilor dintre Chișinău și Comrat.

În fond, toate criticile reprezentanților APG față de acest proiect sunt: nu acordă un statut special legii organice cu privire la statutul special al regiunii autonome; nu prevede instituirea legilor locale în categoria actelor normative și, respectiv, locul legilor locale în ierarhia actelor normative din Republica Moldova. Totodată, menționăm că deputații APG au înaintat mai multe inițiative în Parlamentul Republicii Moldova care vizează ca poliția și procuratura din Găgăuzia să treacă în subordinea și controlul nemijlocit al autorităților din regiune, crearea unui Tribunal al Regulamentului regiunii autonome și oferirea a 5 locuri de deputat din partea regiunii autonome în Parlamentul Republicii Moldova. Dacă Dumitru Diacov a considerat aceste inițiative drept ”complicate”, care trebuie analizate și studiate, atunci Alexandr Stoianoglo le-a caracterizat drept ”inițiative stupide, care

depășesc câmpul constituțional și că au un spirit de propagandă în lumina viitoarelor alegeri”.

Oricare ar fi atitudinea față de această inițiativă, trebuie să menționăm că prin acest proiect de lege, Parlamentul Republicii Moldova concretizează mai multe aspecte ce țin de funcționarea autonomiei și invită politicienii de la Comrat la discuții pentru evitarea unor situații conflictuale pe viitor. Totodată, evoluția situației politice din regiunea autonomă ne arată că spiritele par să se fi liniștit. Probabil, o explicație importantă a acestei atitudini este eșecul Federației Ruse de destabilizare a regiunilor din sudul și sud-vestul Ucrainei. Pentru a evita ciclicitatea acestui fenomen, apariția unor disensiuni periodice între Comrat și Chișinău, este necesară adoptarea și implementarea mai multor măsuri pentru integrarea socială, economică și politică a acestei comunități etnice. De asemenea, e necesară construirea unui stat de drept pentru a preveni situațiile de conflict care apar, de regulă, în condițiile existenței unui stat slab vulnerabil în fața amenințărilor externe. 🌐

INTERVIU

Integrarea europeană și integritatea teritorială a Republicii Moldova

**Victor
CHIRILĂ,**

Director
executiv,
Asociația
pentru Politică
Externă (APE)

- Cum vedeți relația dintre integrarea europeană și integritatea teritorială a Republicii Moldova?

- Integrarea europeană ne poate ajuta să reintegrăm țara. Dar asta nu înseamnă că se poate întâmpla de la sine. Integrarea europeană presupune o serie de reforme și acțiuni conexe care să facă Republica Moldova mai tentantă pentru regiunea transnistreană. Este nevoie de o comunicare mai bună cu Transnistria, este nevoie de instrumente economice eficiente care ar putea fi utilizate în raport cu regiunea transnistreană, unele dintre ele sunt deja utilizate, dar și instrumente politice. Regiunea transnistreană se află în prezent într-o situație destul de proastă, dacă Republica Moldova reușește (deși foarte lent) să implementeze reformele structurale care să asigure o economie de piață funcțională. În regiunea transnistreană aceste reforme trenează mai bine de două decenii, a degradat industria, a degradat agricultura. Regiunea se menține datorită subvențiilor din Federația Rusă, care conform estimărilor înseamnă aproximativ 600 milioane USD anual. Subvențiile sunt oferite fie prin neplata consumului de gaze naturale, fie prin asistența financiară directă sub forma asistenței pentru dezvoltare/ajutoarelor umanitare, prin care este menținut aparatul de securitate din regiune și sunt plătite pensiile sau alte pachete sociale.

Evident că o astfel de stare nu poate dura la infinit. Republica Moldova are oportunitatea, împreună cu Uniunea Europeană, să exploateze aceste deficiențe din regiunea transnistreană pentru a-și crește influența în regiune. Însă, deocamdată nu cred că există o strategie coerentă și fezabilă pentru un asemenea proiect de reintegrare, nici la Chișinău, nici la Bruxelles. Acordul de Asociere, implicit ZLSAC, reprezintă o nouă premisă pentru

dezvoltarea Republicii Moldova și reintegrarea teritorială a statului nostru, dar documentul nu va rezolva mecanic problemele noastre și cu atât mai puțin nu înseamnă un remediu automat pentru soluționarea conflictului transnistrean. Mai mult, schimbările pe care le presupune Acordul de Asociere sunt extrem de dureroase pentru regiunea transnistreană. În cazul în care Tiraspolul va decide implementarea acestor reforme, va supăra Federația Rusă, lucru inimaginabil pentru Transnistria. Dacă admitem că acest lucru se poate întâmpla, înseamnă că regiunea pierde toate subvențiile, iar regimul politic care există acolo pur și simplu va sucomba. Acest fapt nu va fi acceptat de actuala elită politică și economică din regiunea transnistreană. Pentru a schimba starea de fapt este nevoie de o alternativă care presupune un pachet de reforme, plus un pachet important de asistență economico-financiară care să susțină acele reforme. Câtă vreme nu va exista această alternativă comparabilă cu alternativa oferită de către Federația Rusă, alternativă atractivă pentru oamenii de afaceri și pentru toți locuitorii regiunii, este greu să discutăm despre un proces fezabil de reintegrare teritorială a Republicii Moldova.

- În aceeași ordine de idei, cum comentați mișcările secesioniste sau excesiv autonomiste din alte regiuni ale RM?

- Cu referire la UTA Găgăuzia, am impresia că Chișinăul a pierdut contactul direct cu cetățenii obișnuiți, în timp ce dialogul a fost în mare parte menținut prin intermediul Bașcanului autonomiei. Totodată, spațiul mediatic din UTA Găgăuzia este dominat de către presa rusă, drept pentru care, aceasta reprezintă practic unica sursă de informare a cetățenilor de acolo, în timp ce informația și mesajele care vin de la Chișinău sunt privite cu neîncredere.

Această realitate a permis articularea și popularitatea unor curente și mișcări marginale în autonomie, de cele mai multe ori alimentate din exteriorul țării. În ultima perioadă autoritățile de la Chișinău încearcă să remedieze acest deficit de comunicare cu autoritățile publice locale și cu cetățenii din din UTA Găgăuzia, implicit prin dialogul existent între reprezentanții Parlamentului Republicii Moldova și reprezentanții Adunării Populare a Găgăuziei. Aceste demersuri oficiale ar fi bine să fie completate cu o serie de activități culturale (spre exemplu festivaluri, olimpiade, manifestări sportive etc.) care să scoată în evidență valorile care ne unesc, nu cele care ne separă. Acest lucru este valabil bunăoară și pentru orașul Bălți și pentru alte localități populate de către minoritățile naționale. În acest context, este bine de a capacita și organizațiile reprezentative pentru aceste minorități naționale, după cum și fonduri europene pentru finanțarea diferitor proiecte. Cu alte cuvinte, este necesar de a continua dialogul instituționalizat la nivelul autorităților publice și al oamenilor de afaceri, dar este necesar de a crea platforme de dialog cultural și de a dezvolta acele tradiții și valori care ne unesc, pentru că asemenea tradiții și valori care să unească există.

- Cum vedeți tensiunile periodice care au loc în municipiul Bălți sau în alte unități teritorial-administrative din țară?

- Într-adevăr, există dificultăți și în municipiul Bălți, după cum există probleme comparabile la Taraclia sau la Ocnița, deși nu atât de pregnante ca în UTA Găgăuzia. Evident că formula stabilizării acestor regiuni este aceeași – dialogul instituționalizat, permanent și multidimensional cu autoritățile publice locale, cu agenții economici și cu cetățenii de acolo. Autoritățile centrale trebuie să comunice cu toții cetățenii țării, mai ales că integrarea europeană, pentru a fi un proiect de succes, trebuie să fie asumată de către întreaga societate. Aici eu personal sper să fie antrenat și principalul partid de opoziție PCRM care, prin reprezentanții locali în aceste localități, poate contribui la stabilizarea acestora.

- Cum comentați Declarația Parlamentului cu privire la procesele de reintegrare teritorială a țării în contextul parcursului european al Republicii Moldova, adoptată la 2 iulie 2014?

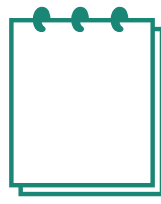
- Cred că era nevoie de o declarație a Parlamentului Republicii Moldova, declarație care să aibă la bază principiile stabilite în Legea nr. 173 din 22.07.2005 cu privire la prevederile de bază ale statutului juridic special al localităților din stânga Nistrului (Transnistria), dar care să elimine poate condiționalitatea existentă în acea lege, pentru a flexibiliza negocierile. Din păcate, principalul mesaj al Declarației din 2 iulie, din punctual meu de vedere, este că clasa politică din Republica Moldova nu este unită în privința reglementării conflictului transnistrean. Deci, această dezbinare a clasei politice rămâne, din păcate, principalul mesaj adresat administrației de la Tiraspol. Și într-un asemenea context, textul propriu-zis al declarației nu mai are semnificația, greutatea și importanța dorite.

- Cum comentați Proiectul de lege nr. 286 votat în prima lectură la 18 iulie 2014, care vizează ajustarea legislației conexe la Legea nr. 344 din 23.12.1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei?

- Consider că este un început bun, dar nu suficient. Un asemenea angajament al autorităților de la Chișinău poate să aibă succes doar prin foarte multă muncă prin care să convingă cetățenii din UTA Găgăuzia că parcursul european al Republicii Moldova înseamnă un mega-proiect de dezvoltare sustenabilă a întregii țări. Un proiect de dezvoltare în care vor fi antrenați toți cetățenii, indiferent de apartenența etnică, confesională, teritorială. Totodată, instituțiile statului trebuie să aibă în vedere respectarea legislației Republicii Moldova pe întreg teritoriul țării și să nu permită ca unele forțe marginale și extremiste să speculeze cu sentimente nostalgice și la adăpostul unor demersuri patriotice să manipuleze cetățenii din UTA Găgăuzia. 🌐

CRONICA

IUNIE-IULIE 2014

❑ **30 MAI. Presiunile asupra școlilor cu predare în limba română, din zona controlată de administrația de la Tiraspol nu conțin în toată această perioadă.**

♦ La Gimnaziul din satul Corjova, raionul Dubăsari, milițienii le-au interzis elevilor să intoneze imnul de stat și să arboreze drapelul la ultimul sunet, după care Gimnaziul a fost amendat cu 100 de mii de lei, pe motiv că nu a plătit chiria; Contabila și profesorii liceului „Lucian Blaga” de la Tiraspol sunt perchezitați de vameșii transnistreni la intrarea în Tiraspol; Directoarea liceului „Alexandru cel Bun” din Tighina s-a ales cu un dosar administrativ pentru neprezentarea actelor fiscale.

❑ **30 MAI. Tiraspolul și Comratul s-au înțeles să activeze colaborarea interparlamentară pentru a ridica „la un nivel mai înalt legislația părților” și pentru a analiza riscurile Acordului de Asociere RM-UE.**

♦ O astfel de înțelegere a fost încheiată la Tiraspol, de delegații conduse de președintele Sovietului Suprem (CS) al autoproclamatei RMN, Mihail Burla și președintele Adunării Populare a Găgăuziei (APG), Dmitri Constantinov.

❑ **4 IUNIE. Ucraina demarează procesul de securizare a frontierei moldo-ucrainene pe segmentul transnistrean (452 kilometri).**

♦ După o serie de măsuri de securizare, autoritățile de la Kiev au dispus săparea unui șanț de-a lungul segmentului transnistrean al frontierei moldo-ucrainene.

❑ **5-6 IUNIE. La Viena a avut loc o nouă rundă de negocieri în formatul „5+2” privind reglementarea conflictului transnistrean, a doua din anul 2014.**

♦ Negocierile nu s-au soldat cu rezultate palpabile, reprezentanții Tiraspolului și Chișinăului venind cu agende diferite la negocieri.

♦ Reprezentantul Special al Președintelui în exercițiu al OSCE pentru procesul de reglementare transnistreană, Radojko Bogojevic, a declarat că „succesul rundei de negocieri de astăzi este că aceasta a avut loc”.

❑ **8 IUNIE. Evgheni Șevciuk, liderul regimului separatist, într-un interviu pentru Euronews: cel mai bine ar fi să realizăm formula unui „divorț civilizat” și să decidem singuri regulile relațiilor economice cu restul lumii.**

❑ **IUNIE. La mijlocul lunii iunie, administrația de la Tiraspol a săpat șanțuri în preajma satelor Doroțcaia și Pohrebea din raionul Dubăsari. Șanțurile au fost săpate pe o porțiune de opt kilometri, acestea au adâncimea și lățimea de câte o jumătate de metru și despart acum localitățile de celelalte sate din stânga Nistrului.**

❑ **21 IUNIE. Moscova și Tiraspolul cer amânarea pentru septembrie a următoarei runde de negocieri în formatul „5+2” pentru reglementare transnistreană, care era programată pentru 17-18 iulie. Anunțul a fost făcut de vicepremierul pentru Reintegrare, Eugen Carpov.**

♦ Eugen Carpov: „Amânarea, sub nici o formă, nu contribuie la o mai bună înțelegere a problematicii care există”.

❑ **26 IUNIE. Procuratura Generală, în comun cu Serviciul de Informații și Securitate, a desfășurat o acțiune de investigare a unui caz de pregătire a unor cetățeni ai Republicii Moldova pentru desfășurarea activităților cu caracter subversiv și anticonstituțional.**

♦ În cadrul cauzei penale au fost reținute două persoane din UTA Găgăuzia, bănuite de implicare în activitățile respective.

□ **1 IULIE.** Subsecretarul-adjunct din cadrul Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Turcia, Ali Kemal Aydin, a efectuat o vizită de lucru la Comrat, unde s-a întâlnit cu conducerea autonomiei găgăuze.

♦ Printre alte subiecte abordate, inclusiv relațiile UTA Găgăuzia și Turciei, politicienii găgăuzi s-au plâns oficialului din Turcia că Chișinăul nu respectă legea privind statutul special al autonomiei găgăuze și că autoritățile central au luat calea apropierii de UE fără a se consulta cu poporul.

□ **2 IULIE.** Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Declarația cu privire la procesele de reintegrare teritorială a țării în contextul parcursului european al Republicii Moldova, prin care îndeamnă regimul de la Tiraspol să participe la parcursul european al țării.

□ **3 IULIE.** Reprezentanții politici ai Chișinăului și Tiraspolului, Eugen Carpov și Nina Ștanski s-au întâlnit la sediul misiunii OSCE de la Chișinău.

♦ Agenda: problema școlilor cu predare în limba română din stânga Nistrului și problema fermierilor care nu au acces la terenurile agricole situate după traseul Tiraspol-Camenca.

□ **15 IULIE.** La Chișinău a avut loc ședința grupului de lucru pentru examinarea problemelor ce țin de executarea prevederilor constituționale privind statutul UTA Găgăuzia, unde a fost adoptat Proiectul de lege nr. 286 care vizează ajustarea legislației conexe la Legea nr. 344 din 23.12.1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei.

♦ Proiectul vine cu modificări pentru 20 de acte legislative.

♦ La 18 iulie, proiectul a fost votat în primă lectură în Parlament.

♦ Copreședintele grupului din partea Găgăuziei, Dumitru Constantinov, a spus că regiunea autonomă nu dorește nimic în plus decât ca legislația privind statutul special al regiunii să activeze normal.

□ **23 IULIE.** Mai mulți polițiști și procurori din Dubăsari s-au ales cu dosare penale intentate de administrația separatistă, pe motiv că au depășit așazisul termen de ședere, de 90 de zile, impus de Tiraspol. De la începutul anului, au fost înregistrate peste 60 de cazuri în care reprezentanților organelor de drept li s-a interzis accesul în regiunea transnistreană.

♦ Acțiunile administrației separatiste contravin Acordului din 1992, care prevede că, în Zona de securitate, poliția de pe ambele maluri ale Nistrului trebuie să colaboreze și să asigure acces liber în regiune pentru oamenii legii aflați în misiune de serviciu.

□ **31 IULIE.** Liderul de la Tiraspol, Evgheni Șevciuk, recunoaște că, în prezent, regiunea se confruntă cu cele mai serioase provocări din ultimii 20 de ani, după conflictul armat din 1992.

♦ Pe parcursul lunilor iunie-iulie au fost anunțate o serie de măsuri de austeritate și probleme economice a regiunii transnistrene: bugetul regiunii este cu un deficit de 70%; au fost reduse salariile bugetarilor cu 15%; pensionarii nu primesc suplimentul la pensie venit din partea Rusiei; scad rezervele valutare ale regiunii; încă din luna aprilie, tarifele pentru majoritatea serviciilor comunale din regiune au fost majorate în medie cu 10 la sută. 🌐

Acest buletin informativ apare în cadrul proiectului “Găgăuzia și Transnistria în vizorul societății civile în contextul procesului de Integrare Europeană”, finanțat de National Endowment for Democracy (NED).

Proiectul are drept scop să anticipeze și să elaboreze analize de politici care să conducă la avertizarea factorilor de decizie, societății, instituțiilor internaționale și altor părți interesate, cu privire la crize potențiale sau latente, precum și riscurile imediate și provocările în zonele cele mai importante ale vieții social-politice din Republica Moldova (Transnistria și Găgăuzia).

**National Endowment
for Democracy**

Supporting freedom around the world

